

**MINISTERSTWO RODZINY
PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ
DEPARTAMENT FUNDUSZY**

DF.V.0211.42.2020.IW

Warszawa, dnia 09 kwietnia 2020 r.

Punkt przyjmowania korespondencji
w Olsztynie

Wpl. dnia 2020-04-10 36

Ilość załączników.....
Nr 5627

**Dyrektorzy
Powiatowych Urzędów Pracy
- wszyscy -**

Szanowni Państwo,

W związku z licznymi pytaniami urzędów pracy dotyczącymi realizacji umów o dofinansowanie podjęcia działalności gospodarczej i refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy w odniesieniu do sytuacji związanej z występowaniem na terytorium Polski koronawirusa SARS-CoV-2 (COVID-19) oraz w kontekście przepisów ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. poz. 374, z późn. zm.), Departament Funduszy przedstawia poniżej wyjaśnienia na zadawane w Państwa pismach pytania.

Jednocześnie informuje, że nie będą udzielane odpowiedzi na indywidualne Państwa zapytania w przedmiotowej sprawie.

Ponadto informujemy, że zbiorcze wyjaśnienia do przepisów ww. ustaw Departament Funduszy będzie sukcesywnie zamieszczał w Intranecie PSZ.

1. Czy możliwe jest zawieszenie działalności gospodarczej, przez osoby, które otrzymały dofinansowanie na podjęcie działalności gospodarczej?

Art. 15 zzzf ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. poz. 374, z późn. zm.), zwanej dalej ustawą, stanowi, że w przypadku usług i instrumentów rynku pracy oraz innych form wsparcia realizowanych na podstawie ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, w zakresie niezbędnym do niwelowania i ograniczenia negatywnych skutków COVID-19, starosta na wniosek strony lub za jej zgodą, w drodze aneksu do zawartej umowy, może zmienić jej warunki, w tym w szczególności wydłużyć termin na jej realizację lub przesunąć termin na realizację zobowiązań z niej wynikających.

niepodlega | POLSKA
REPUBLICA

W związku z powyższym możliwe jest zawieszenie działalności gospodarczej przez osobę, która otrzymała jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej.

W przypadku zawieszenia działalności gospodarczej okres jej prowadzenia powinien być wydłużony o okres na jaki działalność była zawieszona tak, aby działalność była prowadzona przez wymagany okres 12 miesięcy. Powyższa zmiana wymaga aneksu do umowy.

Nie ma natomiast możliwości skrócenia wymaganego ustawowo okresu prowadzenia działalności gospodarczej poniżej 12 miesięcy.

2. *Czy należy wliczyć okres pobierania dodatkowego zasiłku opiekuńczego przez osoby, które otrzymały dofinansowanie na podjęcie działalności gospodarczej do wymaganego okresu 12 miesięcy prowadzenia działalności gospodarczej?*

Art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. poz. 374, z późn. zm.), stanowi, że w przypadku zamknięcia żłobka, klubu dziecięcego, przedszkola, szkoły lub innej placówki, do których uczęszcza dziecko albo niemożności sprawowania opieki przez nianię lub dziennego opiekuna z powodu COVID-19, ubezpieczonemu zwolnionemu od wykonywania pracy z powodu konieczności osobistego sprawowania opieki nad dzieckiem (...) – przysługuje dodatkowy zasiłek opiekuńczy przez okres nie dłuższy niż 14 dni. Ponadto zapis art. 4 ust. 3 ww. ustawy wskazuje, iż Rada Ministrów może, w celu przeciwdziałania COVID-19, w drodze rozporządzenia, określić dłuższy okres pobierania dodatkowego zasiłku opiekuńczego niż wskazany wyżej lub, biorąc pod uwagę okres na jaki zostały zamknięte żłobki, kluby dziecięce, przedszkola, szkoły, placówki pobytu dziennego oraz inne placówki lub okres niemożności sprawowania opieki przez nianie lub opiekunów dziennych.

W związku z powyższym osoba, która otrzymała środki z Funduszu Pracy na podjęcie działalności gospodarczej - o ile spełnia warunki określone w ww. art. 4 ust. 1 ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 - ma prawo skorzystać z ww. możliwości a okres pobierania przez tę osobę, dodatkowego zasiłku opiekuńczego z powodu sprawowania opieki nad dzieckiem, w związku z zamknięciem z powodu COVID-19 żłobka, klubu dziecięcego, przedszkola lub szkoły do których dziecko uczęszcza, powinien zostać wliczony do wymaganego okresu 12 miesięcy prowadzenia działalności gospodarczej.

3. *Czy możliwym jest skorzystanie z rozwiązań zawartych w ustawie o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (...), przez osoby, które otrzymały dofinansowanie na podjęcie działalności gospodarczej oraz przedsiębiorców, którzy otrzymali refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy?*

Beneficjenci pomocy, zarówno w formie dofinansowania - o ile zatrudniają pracowników i spełniają warunki określone w ustawie - jak i refundacji mogą skorzystać z form wsparcia zawartych w ustawie o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (...).

Należy jednak zauważyć, że przedsiębiorca nie może otrzymać dofinansowania w części, w której te same koszty zostały albo zostaną sfinansowane z innych środków publicznych.

4. *Na jakie wsparcie mogą liczyć osoby, które otrzymały dofinansowanie na podjęcie działalności gospodarczej i założyły działalność gospodarczą po 1 marca br.?*

Ustawa o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (...) nie przewiduje wsparcia dla osób, które podjęły działalność gospodarczą po dniu 1 marca br. jeśli prowadzą ją jednoosobowo. W przypadku osoby, która podjęła działalność gospodarczą ze środków Funduszu Pracy po 1 marca br. i zatrudniła pracowników istnieje możliwość – o ile spełni warunki określone w ustawie - że będzie mogła skorzystać ze świadczenia na rzecz ochrony miejsc pracy w przypadku przestoju ekonomicznego lub obniżonego wymiaru czasu pracy (art. 15g ww. ustawy). Przepisy art. 15g tracą moc po upływie 180 dni od dnia wejścia w życie ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (...), do tego czasu istnieje możliwość skorzystania ze wsparcia, o którym mowa w ww. przepisie.

5. *Czy istnieje możliwość skorzystania z odroczenia lub umorzenia składek ZUS przez osobę, która prowadzi działalność gospodarczą (otrzymała jednorazowe środki z Funduszu Pracy na podjęcie działalności gospodarczej)*

W przypadku, kiedy osoba, która otrzymała środki z Funduszu Pracy na podjęcie działalności gospodarczej spełnia warunki określone art. 31 zą ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (...), może skorzystać ze zwolnienia przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych z obowiązku opłacania należności z tytułu składek. W przypadku skorzystania z powyższej możliwości, przy rozliczaniu dofinansowania, PUP winien zaliczyć okres zwolnienia z obowiązku opłacania należności z tytułu składek do okresu prowadzenia działalności gospodarczej.

6. Czy jest możliwość podjęcia zatrudnienia przez osoby, które otrzymały dofinansowanie na podjęcie działalności gospodarczej?

Zgodnie z treścią § 6 ust. 3 pkt 3 rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 lipca 2017 r. w sprawie dokonywania z Funduszu Pracy refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy oraz przyznawania środków na podjęcie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2017 r. poz.1380) do wniosku o dofinansowanie bezrobotny dołącza m.in. oświadczenie o niepodejmowaniu zatrudnienia w okresie 12 miesięcy od dnia rozpoczęcia prowadzenia działalności gospodarczej. Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2019 r., poz. 1482, z późn. zm.) definiuje „zatrudnienie” oraz „inną pracę zarobkową”. Definicja „zatrudnienia” zawarta jest w art. 2 pkt 43 ww. ustawy, natomiast wykonywanie „innej pracy zarobkowej” zdefiniowane zostało w art. 2 ust. 1 pkt 11 ustawy i oznacza wykonywanie lub świadczenie usług na podstawie umów cywilnoprawnych, w tym umowy zlecenia. Przepisy ww. ustawy i rozporządzenia nie zawierają regulacji (ograniczeń) dotyczących rodzaju świadczonej usługi na umowę zlecenie, tj. zgodności świadczonej usługi zlecenia z rodzajem prowadzonej działalności gospodarczej, nie wskazują też czy zleceniobiorca umowę zlecenie ma zawrzeć w ramach prowadzonej działalności gospodarczej.

W związku z powyższym, nie ma przeszkód, aby osoba prowadząca działalność gospodarczą zamiast podjęcia zatrudnienia (świadczenia pracy na podstawie umowy o pracę) wykonywała ją na rzecz pracodawcy na podstawie m.in. umowy zlecenia czy umowy o dzieło.

7. Czy możliwe jest przesunięcie terminów, w szczególności rozpoczęcia działalności gospodarczej, wydatkowania środków, złożenia rozliczenia i zwrotu podatku VAT?

Zgodnie z art. 15 zzzf cytowanej pow. ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (...) starosta na wniosek strony lub za jej zgodą, w drodze aneksu do zawartej umowy, może zmienić jej warunki, w tym w szczególności wydłużyć termin na jej realizację lub przesunąć termin na realizację zobowiązań z niej wynikających.

8. Czy w obecnej sytuacji można podpisywać umowy o dofinansowanie/refundację?

W przypadku gdy bezrobotny lub przedsiębiorca wyraża wolę jak najszybszego zawarcia umowy o dofinansowanie/refundację ze względu na aktualne zapotrzebowanie na produkty lub usługi, które będzie realizował, lub realizuje w przypadku refundacji, istnieje możliwość podpisania tych umów elektronicznie, np. za pośrednictwem profilu zaufanego.

W przypadku, kiedy bezrobotny/przedsiębiorca nie ma możliwości podpisania umowy elektronicznie, urząd pracy powinien umożliwić podpisanie umowy w urzędzie.

Należy zwrócić uwagę, że w niektórych przypadkach zabezpieczenie umowy wymaga osobistego stawiennictwa stron w celu m.in. złożenia poręczenia.

Zwracam jednak uwagę, że organizacją pracy urzędów pracy jest zadaniem starosty i to on podejmuje decyzje w powyższym zakresie.

9. W jaki sposób PUP ma potwierdzić utworzenie stanowiska/stanowisk pracy?

Przedsiębiorca, który utworzył/doposażył stanowisko pracy może potwierdzić jego utworzenie/doposażenie za pomocą dokumentacji fotograficznej przesłanej do urzędu pracy, np. elektronicznie (mailowo). Po ustąpieniu sytuacji związanej z COVID-19 urząd pracy, w tych konkretnych przypadkach, może zweryfikować - stwierdzić faktyczne utworzenie stanowiska/stanowisk pracy, tj. zrealizować obowiązek wynikający z § 5 ust. 4 rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 lipca 2017 r. w sprawie dokonywania z Funduszu Pracy refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy oraz przyznawania środków na podjęcie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2017 r. poz.1380).

10. Czy urzędy pracy mogą wstrzymać nabór wniosków o dofinansowanie/refundację?

Rekomenduje się przyjmowanie i rozpatrywanie wniosków (np. o dofinansowanie czy refundację) elektronicznie. W przypadku, kiedy bezrobotny/przedsiębiorca nie ma możliwości złożenia wniosku elektronicznie, urząd pracy powinien umożliwić złożenie go w urzędzie.

Przy czym organizacja pracy urzędów pracy jest zadaniem starosty i to on podejmuje decyzje w powyższym zakresie.

W odniesieniu do przedsiębiorców korzystających z refundacji

Rekomenduje się skorzystanie z wachlarza rozwiązań skierowanych do pracodawców w ramach ustawy o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (m.in. ze środków Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych art. 15g – świadczenia z na rzecz ochrony miejsc pracy w przypadku przestoju ekonomicznego lub obniżonego wymiaru czasu pracy; ze środków Funduszu Pracy art. 15 zzb - dofinansowanie części kosztów wynagrodzeń pracowników, art. 15 zzc – dofinansowanie części kosztów prowadzenia działalności gospodarczej przedsiębiorcy, który nie zatrudnia pracowników, art. 15 zzd – jednorazowa pożyczka na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej, oraz art. 31 zq – zwolnienie przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych z obowiązku opłacania należności z tytułu składek.

11. Czy pracodawca może wysłać pracownika na urlop bezpłatny lub zmniejszyć wysokości etatu (refundacja)?

Pracodawca, zgodnie z przepisami Kodeksu pracy nie może sam wysłać pracownika na urlop bezpłatny. Urlop bezpłatny jest udzielany na wniosek pracownika, a urlop wypoczynkowy ustala się w porozumieniu z pracownikiem. W przypadku udzielenia urlopu bezpłatnego przez pracodawcę należy przedłużyć zatrudnienie skierowanej osoby o okres udzielonego urlopu bezpłatnego, tak aby zatrudnienie trwało wymagane 24 miesiące.

Możliwe jest zmniejszenie wymiaru czasu pracy pracowników zatrudnionych przez podmioty korzystające z refundacji. W takim przypadku okres zatrudnienia na części etatu może zostać wliczony po zsumowaniu okresu zatrudnienia na części etatu do pełnego wymiaru.

12. Czy przedsiębiorcę, który otrzymał refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy zawieszenia działalności gospodarczej.

Nie ma prawnej możliwości zawieszenia działalności gospodarczej w przypadku zatrudniania pracowników (pracodawca musiałby najpierw rozwiązać umowy o pracę z pracownikami). W przypadku zwolnienia pracowników i zawieszenia działalności gospodarczej przedsiębiorca ponosi konsekwencje przewidziane w ustawie o promocji zatrudnienia, tj. zwrot środków otrzymanych tytułem refundacji wraz z odsetkami ustawowymi.

Rekomenduje się zamiast zawieszania działalności gospodarczej skorzystanie z rozwiązań przewidzianych w ustawie o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (...).

13. Zakończenie działalności gospodarczej – refundacja

W przypadku zakończenia działalności gospodarczej były przedsiębiorca nie może skorzystać z żadnych rozwiązań zawartych w omawianej ustawie COVID-19. W związku z tym były przedsiębiorca ponosi konsekwencje jej zakończenia przewidziane w ustawie o promocji zatrudnienia, tj. zwrot środków otrzymanych tytułem refundacji wraz z odsetkami ustawowymi.

Z poważaniem.

mgr. Dyrektora
Departament Funduszy

Wiesława Majak